

Izdaja vsak četrtek
in stane po pošti po-
šiljan letno Din 52,
polletno Din 26, tri-
mesečno Din 13. Na-
ročnina se pošilja v
naprej na upravo li-
sta: »Narodni Gospo-
dar« v Mariboru,
Franciškovska ul. 14.

Plačnina plačana v gotovini.

Povprečna številka stane 1-50 Din.

NARODNI GOSPODAR

ORGAN NARODNE RADIKALNE STRANKE ZA MARIBORSKO OBLAST.

Dopisi se pošiljajo
uredništvu. Isti se ne
vračajo. Cene oglaš-
sov po dogovoru, za
večkratne oglašje pri-
meren popust. Otvor-
jene reklamacije po-
štne proste. Ček.
račun poštne urada
Ljubljana št. 13.860.

5. številka.

MARIBOR, dne 29. januarja 1925.

2. letnik.

BRZOJAV.

Iz Beograda se nam sporoča, da se udeleži volilnega shoda Narodne Radikalne Stranke v Mariboru gospod **Boža Maksimovič**, notranji minister, kot delegat glavnega odbora Narodne Radikalne Stranke v Beogradu.

Shod se vrši v torek, dne 3. februarja ob 20. uri v veliki kazinski dvorani.

Zakaj bomo volili dr. Ravnika?

Kdor dela za ljudstvo in njemu v dobrobit, je vreden ljudskega zaupanja. Tako pravi vsak pameten volilec in v tem smislu izreče svojo sodbo tudi na dan volitev.

Kdor tistim, ki so pomoči potrebni, že takrat radevolje pomaga, ko še nihče ne misli na volitve, tisti je gotovo pravi ljudski prijatelj in ni ga človeka, ki bi mogel utajiti njegovega trudapolnega, uspešnega delovanja za dobrobit našega naroda. Ko je dne 2. junija 1924 v občinah Morje, Gabernik, Pokošje, Ogljenščak, Bukovec, Sp. Poljskava, Zg. Poljskava, Fram, Jesence, Podova in Račje strašna nevihta z močnim deževjem in hudim vetrom uničila vse pridelke na polju, v sadonosnikih in vinogradih, se je zglasila deputacija, obstoječa iz 12 županov pri dr. Ravniku v Mariboru, ki je deputacijo sprejel in se podal takoj na lice mesta, da si tam ogleda prizadeto škodo. Dr. Ravnik je spremljal uradno komisijo od občine do občine, sestavljal na podlagi lokalnega ogleda temeljito vlogo na vsa merodajna mesta in koncem meseca julija in začetkom meseca avgusta 1924 v Beogradu interveniral na vseh merodajnih mestih, da se prošnja upošteva in pomaga težko prizadetemu prebivalstvu.

Dr. Ravnik je v tej stvari tudi povodom avdicije pri podpredsedniku vlade g. ministru Marko Trifkoviću s toplimi besedami priporočal dotično prošnjo v ugodno rešitev. Prošnjo v prepisu je poslal dr. Ravnik tudi glavnemu odboru Narodne radikalne stranke v Beograd, ki je na svoji seji vzel prošnjo v pretres in dr. Ravnika z dopisom z dne 10. avgusta 1924 obvestil o tem, da je prošnja utemeljena in da se bo po možnosti priznala prizadetim krogom primerna podpora.

V tistih težkih časih, ko je celo Ptujsko polje izgledalo kakor prazna puščava, in ko je bilo prebivalstvo do skrajnosti obupano, ni prišel v bližino nobeden izvoljenih poslancev Slovenske ljudske stranke. Kje pa je takrat bil dr. Pivko? Edini dr. Ravnik je bil med prebivalstvom in se za stvar zavzemal na merodajnih mestih.

Državna podpora sicer ni bila velika, vendar pa so prizadeti krogi vsaj nekaj dobili in so hvaležni za to našemu dr. Ravniku, ki stopa sedaj pred nje kot kandidat in nosilec liste Narodne radikalne stranke, ki ima pri volitvah dne 8. februarja na vseh voliščih v mariborsko-celjskem okrožju 9. škrinjico.

Približno leto dni popreje je bila velika povodenj na Spod. Poljskavi. Poplavljeni so bili do malega vsi poljski pridelki in senena košnja. Glasom uradnega zapisnika občinskega urada na Spod. Poljskavi pri Pragerskem je bilo 16 posestnikov posebno prizadetih. Na posredovanje prizadetih krogov je dr. Ravnik kot predsednik oblastnega odbora Narodne radikalne stranke vložil pri okrajnem glavarstvu v Mariboru prošnjo za takojšnjo pomoč in je bila na podlagi te prošnje določena cenitev škode in iz nekega fonda podpora v znesku 70.000 kron. Dr. Ravnik je sprejel od takratnega velikega župana ljubljanske oblasti obvestilo, da si je okrajni glavar v Mariboru v spremstvu višjega kmetijskega nadzornika ogledal prizadete kraje, da pa ni mogel ugotoviti nikake škode. Takratni okrajni glavar je poročal, da je v prvem trenutku na Spod. Poljskavi res tako izgledalo, da je vsa letina uničena, da pa je dež, ki je baje po povodnji prišel, opral vse travnike in njive, tako da se je škoda poznala le na nekaterih mestih in še tam v zelo neznatni meri in da je treba državna sredstva hraniti le za večje katastrofalne neizgode. Na podlagi tega negativnega poročila takratnega okrajnega glavarja je bila prvotno določena podpora v znesku 70.000 K preklicana. Dr. Ravnik pa se je za stvar naprej zanimal in konečno vendarle dosegel, da so prizadeti posestniki dobili vsaj nekaj podpore. Tudi v tem slučaju se za Spod-

nje Poljskavčane ni brigal noben poslanec, pač pa dr. Ravnik, ki je tej zadevi posvečal izvanredno pozornost.

Dr. Ravnik je za dravski most v Cvetkovcih pri Ormožu izposloval 25.000 Din podpore, da se je mogel most dograditi. (Glej tozadevne dopise iz Morja pri Framu in iz Cvetkovcev pri Ormožu.) — Za cesto Zg. Poljskava-Vojtina-Sv. Arah-Zigartova žaga se je prebivalstvo potegovalo že v staroavstrijskih časih, a brez vsakega uspeha. Ko je dr. Ravnik ustanavljal krajevne organizacije Narodne radikalne stranke na Spod. in Zgor. Poljskavi, so se tamošnji kmetje tudi v tej zadevi obrnili na njega z zaupanjem. Dr. Ravnik je storil potrebne korake in dotično vlogo koncem meseca julija 1924 osebno izročil takratnemu ministru za zgradbe, ki se je za vlogo zelo zanimal in obljubil najzdatnejšo pomoč. Pred par meseci se je vršila komisija na licu mesta, ki si je ogledala teren, po katerem bi naj tekla dotična cesta. K dotičnemu komisijonelnemu ogledu je bil povabljen tudi dr. Ravnik, ki pa se žal radi odsotnosti iz Maribora ni mogel odzvati pozivu.

V Spodnjem Dupleku je zgradba mostu čez Dravo nujna gospodarska potreba. Ob stalnem deževnem vremenu, posebno pa ob jesenskih nalivih naraste Drava v Spod. Dupleku tako visoko, da je promet med Mariborom in med občinami na levem bregu Drave v tem kraju sploh popolnoma prekinjen. Tudi so se že na brodu pripetile pogostokrat velike nesreče. Vsled prehlajenja v zimskem času so umrli v nešteti slučajih ljudje in je tudi pocrkala živina.

Dr. Ravnik je na prošnjo prizadetih krogov sestavil primerno vlogo in jo istotako povodom svoje g. bivanja koncem meseca julija 1924 v Beogradu izročil ministru za zgradbe, kateri je obljubil, da bo ob prvi priliki Maribor posetil in si dotični teren osebno ogledal. Tudi temu vprašanju posveča dr. Ravnik vso pažnjo, kar dokazujejo mnogobrojni akti, ki se nahajajo v našem tajništvu.

Posebno pa so bile na srcu našemu predsedniku dr. Ravniku razmere na meji naše države, osobito razmere v Libeličah na Koroškem, v Gornji Radgoni in v Apaški kotlini. Nešteti invalidom, vpokojencem in krivično preveđenim javnim nameščencem je dr. Ravnik napravil brezplačno prošnje in pritožbe.

Volilci! Že ta kratek pregled dr. Ravnikovega delovanja pred volitvami v interesu dobrobita našega naroda mora biti za Vas najboljši dokaz za to, da je dr. Ravnik res mož, kateremu so v prvi vrsti na srcu interesi najširših vrst našega naroda. Ako se je dr. Ravnik že kot mož brez poslanskega mesta zavzemal za gospodarske in socialne interese našega naroda, se bo za zboljšanje našega položaja zavzemal s podvojeno silo kot poslanec v Beogradu.

S pozitivnim delom se dosežejo uspehi in za tako pozitivno delo je vnet naš dr. Ravnik. Volilci, vsi od prvega do zadnjega, volite dne 8. februarja 1925 deveto škrinjico, t. j. škrinjico Narodne radikalne stranke. Nosilec te liste je dr. Ravnik in z izvolitvijo dr. Ravnika kot poslanca Narodne radikalne stranke bodo Vaše koristi položene v najboljšo in najzanesljivejšo roko.

Škrinjica
je ona Narodne
Radikalne Stranke.

Volilec Mariborske oblasti.

Žalosten pojav je dejstvo, da imamo v mariborski oblasti za predstoječe volitve 14 škrinjic na izbiro. 14 političnih zdravnikov (morda tudi padarjev) nam ponuja svoj edinopravi recept, trdeči, da je na tem receptu zapisano čudotvorno zdravilo, ki bo gotovo in edino ozdravilo vse naše politične, gospodarske in socialne boli. Smejal bi se človek pri tem, ako bi mu ne šlo bolj na jok; kajti ni dvoma, da je ta pojav znak nezdravih političnih razmer, dokaz naše politične zmedenosti, neresnosti, slabe državljanske vzgoje. Vprašanje je le, ali gre ta očitek volilstvu, to je masi našega ljudstva, ali pa le takozvanim voditeljem, ki si ljudstvo z volilnimi škrinjicami vsiljujejo kot taki. Do 8. februarja gre ta očitek vsekakor le na naslov večine teh poslednjih, ki se kot samoznanci ponujajo ljudstvu kot bodoči odrešeniki in osrečevalci; do 8. februarja bodo le ti krošnjariji od vasi do vasi, od moža do moža in hvalili bodo na vse pretege in na ves glas svojo slabo politično dobo, kakor hvali žid svoj malovredni pofel; do tistega dneva ljudstvo ne pride do besede. Tisti dan pa, ko bodo kroglice govorile svojo odločilno besedo, se bode izkazalo, ali je naše volilstvo vredno svojih mnogoštevilnih voditeljev samopravno, ali velja tudi zanj očitek neresnosti, nezrelosti, političnovzgojne zaostalosti, takrat se bode videlo, ali smo narod, ki po zdravem prevdanku izbira svoje skupščinske zastopnike, svoje zakonodajalce, ali pa smo le otročarji, ki se »volitve« takoreški le »igramo«. Verjetno pa je, da bo odločeval pri našem ljudstvu pri teh volitvah ne pokvarjen, zdrav političen instinkt in da bo to naše ljudstvo izrulo večino teh strank in stranic kot škodljiv plevel za vselej iz domače politične njive.

Zakaj jasno je, da je za naše domače javne prilike 14 kandidatnih list smešna in škodljiva nadprodukcija, ki znači zapravljanje v boljšo svrhu porabljenih energij. Ako pa denemo vse te liste pod kritični drobnogled, tedaj pridemo brez pretiravanja do zaključka, da imajo, vpoštevajoč naša gospodarska, socialna, verskopolična in državno-pravna vprašanja jedva tri stranke pravico do obstoja. Te tri stranke naj bi bile: 1. narodnopravna s širokopравниim socialnim programom, usmerjenim na široke mase brez razlike stanu; 2. izrazito socialistično delavska z internacionalnim naprednoboječnim programom in da žal še zahtevajo naše primitivne današnje razmere; 3. stranka, ki stoji na strogo cerkveno dogmatičnem stališču, ter presoja tudi povsem posvetne zadeve iz verskega vidika, dočim je vse drugo, s čimer se odeva, ponajveč okrasek ali slepilo. V te tri stranke bi se morali opredeliti na podlagi programatične sorodnosti vsi drugi gospodarski, socialni in državno-pravni politični specialisti. Te tri stranke pa imamo in to so: Narodno radikalna, socialno-demokratska in klerikalna. Le te tri imajo pri nas pravico do obstoja, nekako domovinsko pristojnost.

Ako pustimo zadnji dve in za nas še dolgo, dolgo neprikladni republikanizem in sovjetizem ob cestnem jarku in gremo brez samaritanskega pogleda mimo njih, se nam vsili ob mislih na NRS nehoti vprašanje, ali je res v očigled tolikih drugih, njej najbolj sorodnih strank, ona edina upravičena, da vzame tudi pri nas vodilne gosli v roke. Premotivši do dobra in do obisti vse v poštev prihajajoče stranke in njih preteklost nam pritrđen odgovor ne bo težak.

Samostojni demokrati so izraziti buržuji, stranka ustanovljena ponajveč iz nadutih, vase zaljubljenih denarnih mogotcev in na svojo višjo izobrazbo ponosnih »duševnih« magnatov, ki jim je široka masa le sredstvo za doseg lastnih ciljev, ne pa subjekt, v čigar prid bi delala. Poznajo jo le ob volitvah. Zato pa nimajo, ne morejo imeti in ne bodo imeli v njej tiste zaslonbe, ki je za vsako stranko življenska potreba, brez katere mora počasi shirati. Podobna je bogatemu, z mnogimi grehi obloženemu bolniku, ki mu dobro plačani spretni zdravniki umetno od ure do ure daljšajo življenje, dočim oznanjajo od daleč turobni glasovi smrtne ure, da so mu brez usmiljenja dnevi šteti.

Narodnosocialna in samostojnokmetijska životarita brezplodno žitje, ker hočejo to njihovih kratkovidnih voditelji, ki imajo trdovratnejše življenje kakor kuščar, ki daje znake življenja tudi še tedaj, če mu ostane samo še rep.

Tudi Davidovičevi pristaši in kar okrog njih straši ne morejo priti na zeleno vejo, saj so se zbudili stoprav sedaj, ko stoji njihova zvezda-vodnica od Radiča zapeljana, tik pred zatonom.

Od drugih, ki se še potegujejo za naklonjenost volilstva, ni vredno govoriti in bi si dalo naše ljudstvo slabotno spričevalo, ako bo v njihovih škrinjicah

VELIK VOLILNI SHOD

Narodne Radikalne Stranke v Mariboru
se vrši v torek, 3. februarja, ob 20. (8.) uri v veliki kazinski dvorani.

Na shodu govorijo gg. notranji minister

BOŽA MAKSIMOVIĆ

iz Beograda. — Nosilec liste

DR. RUDOLF RAVNIK

iz Maribora in naš odlični narodni borec in srezki kandidat

FRANC GRAFENAUER.

Državni uslužbenci, delavci, železničarji, uradniki, obrtniki, vpokojenci, uradniki in najemniki, vsi na shod!

kaj več kroglic, kakor je število njihovih kandidatov.

Iz prednjega pa sledi, da je za nas vse, ki ne prisegamo na potrebo razrednega boja in ki nam je sveta vera le tolažba pri življenjskih nepravilnostih in up na prekrogobno zveličanje, ne pa strankarski instrument, da se z ljubeznijo in delom odklenemo tiste stranke, ki ima po svoji preteklosti, po programu in dobri volji vse predpogoje, da nam zaseda v lepi Jugoslaviji boljše bodočnost, in to je NRS.

Njen program ni fantastičen, nego resen in idealen, kakor pristoja veliki stranki, ki naj vlada veliko državo. Ščititi hoče državno edinstvo, stremi po narodnem edinstvu, brez nasilja napram poedinim plemenom, to je potem evolucije, stremjenje,

ki bo, ako se enkrat magari po stoletjih uresniči, neprecenljive koristi za naše davne potomce. Ona hoče dvigniti produkcijo in razdeliti materijalne in moralne dobrine, s katerimi razpolaga država kolikor mogoče pravično med vse državljane. In ker ima tudi ljudi, ki imajo dobro voljo in sposobnosti, da uresniči njen program, je v našem laštem interesu, da jo tudi v naši oblasti kar najkrepkeje podpremo.

V interesu države, slovanskega dela našega troimenega naroda, v interesu mariborske oblasti in vsakega posameznika bo, ako oddamo dne 8. februarja svoje glasove tej stranki ter ji tako pripomoremo vsaj do 2 mandatov, ki bodeta v velikem krogu srbohrvatskih radikalov, kot slovenska radikalna gotovo nekaj zalegla.

Osel gre le enkrat na led.

O oslu se splošno govori, da je zelo zabita stvar božja in kadar hoče kdo svojemu bližnjemu oponašati kratko pamet, mu reče, da je osel.

S tem pa dela poštemu dolgouhcu veliko krivico; kajti že star pregovor pravi, da on ne gre več na led, ako je že enkrat na njem padel. O človeku, ki se ima za najpametnejše bitje na zemlji, bi kaj takega ne mogel trditi; zakaj premnogo ljudi se da od svojih izkoriščevalcev večkrat speljati na led. V to vrsto ljudi spadajo vsi, ki brezumno letajo za Slovensko ljudsko stranko. Ako tega ne verjamete, pazljivo prečitajte sledeče vrste:

Predniki naših klerikalcev so imeli celih tisoč let skoraj neomejeno oblast nad slovenskim narodom. In kaj so storili v tem dolgem času zanj? Niti prsta niso ganili, ko so sosedni narodi jemali našim pradedom svobodo, zemljo in sčasoma tudi jezik in dolga stoletja so v družbi nemških, laških in madžarskih plemenitavšev neusmiljeno obirali uboge slovenskega kmeta-tlačana, ki je ječal in umiral pod trdim grajščinskim ali duhovniškim jarmom.

Kakor se skrha vsak nož, tako se je tekom časa skrhalo moč plemstva in prednikov naših klerikalcev, a priprosto ljudstvo si je po tisočletnem suženjstvu priborilo nekaj pravic; toda nikar ne mislite, da s pomočjo tedanjih klerikalcev, marveč vsako mrvice svobode si je narod moral priboriti v trdovratnem boju z njimi.

Pred približno 60. leti smo Slovenci dobili ustavo in ž njo deželni in državni zbor. Tedaj so klerikalci na videz zapustili plemenite pijavke naroda in se postavili na čelo priprostega ljudstva, češ, da mu hočejo pomagati do pravice in boljšega življenja. Po volilnih shodih so se njihove besede lepo glasile, večkrat so pisali njihovi listi krasne članke o potrebah ljudstva, toda, ko so klerikalni politiki prišli na Dunaj, so hitro utihnili in delali z vladami kupčije za sebe. Le tu in tam so povedali kako glasno besedo skozi okno, da bi potolažili svoje nestrpne pristaše.

Ko so prišle nove volitve in je narod na shodih zopet tožil o svojih nadlogah in zahteval izpolnitev danih obljub, so se izgovarjali, da niso mogli ničesar doseči, ker je sovražnik slovenskega naroda premočan in so obljubovali, da bodo v prihodnosti skušali uresničiti želje ljudstva. In tako je šlo od vlade do vlade, od volitev do volitev, dokler je živela Avstrija. Za kmeta in delavca so bili v svojih časopisih in na zborovanjih, na merodajnih mestih pa so skoraj brez izjeme delovali le za svojo korist in za korist svojih pomagačev. Zato se je godilo klerikalcem vedno bolje, njihova moč je vedno rastla, slovenski narod pa je propadal od dneva do dneva, a slovenska zemlja se je krčila vedno bolj.

Prišla je svetovna vojna in precej predručala svet. Manjši, prej zatirani narodi, so dobili večjo ali manjšo svobodo, nižji stanovi pa so prišli skoraj povsod do svojih pravic in svoje veljave.

Klerikalci so bili v začetku neizrečeno navdušeni za vojsko, kar ni nič čudnega, ker njim ni bilo treba pred strojne puške in topove, svoje najboljše

pristaše pa so s svojim uplivom lahko rešili vojne službe in jim vrhu tega še preskrbeli dobičkanosne posle. Tedaj jim je cvetela pšenica kakor ne več od tistih časov, ko je postal tlačanski kmet svoboden gospodar na svoji zemlji.

Kolo sreče se je naenkrat zasukalo tako, kakor niso pričakovali klerikalci in druge pijavke narodov. Nazadnjaške srednje velesile, to je Nemčija in Avstrija ter Turčija in Bolgarija so začele omagovati, a v strelnih jarkih se je razvnelo strašno sovraštvo proti vsem, ki so na varnem dobivali iz nečloveškega klanja mastne dobičke. Zato so klerikalci kot zvit lisjaki polagoma utihnili z bojnim krikom in začeli najprej tiho in nato vedno glasneje tolči ob narodni boben, in ko so srbski junaki in naši dobrovoljci odločno premagali sovražnike na solunski fronti ter tako s svojim junaštvom napravili konec dolgoletni vojni, ni preostalo klerikalcem ničesar drugega, kakor se izreči za ujedinjenje s Srbi in Hrvatmi. Dobro so vedeli, kaj jih čaka, če bi se protivili volji naroda.

Kakor hitro so klerikalci videli, da se jim ni treba več bati, so spremenili svojo barvo. Iz glasnih privrženecv združenja in enotne države so naenkrat postali slovenski avtonomisti in nasprotniki trdne države. Za klerikalce je ta obrat popolnoma naraven. Njim ni bilo nikdar mar za blagor celega naroda, oni so vedno in povsod gledali le na svojo korist in svojo moč. Zato ne marajo trdnih držav, ker so v dobro urejenih državah pred zakonom vsi ljudje enaki in ker dobre vlade ne pustijo izkoriščati državljanov.

In klerikalci so z vso silo začeli trobentati o avtonomni Sloveniji. Mislili pa niso na Slovence in Slovenijo, ampak na to, da bi dobili vsaj slovensko ljudstvo v svoje nenasitne kremplje. Da bi narod ne spoznal, kam pes taco moli, so mu obetali pravi zemeljski raj v avtonomni Sloveniji.

Obljubovali so svojim volilcem, da bodo znižali davke. Ko so bili njihovi voditelji in priganjači izvoljeni, niso niti več mislili na dano obljubo, nasprotno pomagali so sestaviti sedanji taksni zakon in so tudi največ krivi, da se v celi državi davki še niso izjednačili, ker so s svojim razdiralnim delom onemogočali redno delovanje skupščine.

Skrbnim mamicam so obetali, da bodo njihovi sinovi odslužili vojaško službo v domačem kraju, a neki klerikalni veljak je na merodajnem mestu sam svetoval, naj gredo naši fanti služiti na jug, Makedonci pa naj pridejo k nam, da bi se med seboj bolje spoznavali.

Siromašnim poljedelskim delavcem in viničarjem so obljubili, da bodo razkosali veleposestva in zemljo razdelili med nje. Takoj po poslednji volitvi v skupščino pa so ravno klerikalci preprečili splošno izvedbo agrarne reforme, ker niso hoteli pustiti, da bi se med ubožce razdelila tudi velikanska cerkvena in samostanska posestva. V tem slučaju so tudi popolnoma pozabili, da so slovenski avtonomisti ter so se zvezali s hrvaškimi kanoniki in škofi, turškimi in arnavtskimi begi, nemškimi in judov-

skimi grajščaki ter srbskimi patrijarhi, samo da so rešili raznim cerkvam njihova veleposestva. Kaj je njim vera, kaj narodnost! Njihov troedini bog so moč, bogastvo in čast.

V volilnem boju so kričali, da hočejo odpraviti korupcijo. Ko so lansko poletje prišli na vlado, so si takoj umazali svoje roke z nameščenjem svojih privrženecv na boljše službena mesta, s prodajo tovarnih listov za prevažanje živeža v ubožne kraje, pričemur so hoteli iz stradajočih siromakov za sedanje volitve iztisniti 12 milijonov, potem s čudnim nakupovanjem železniških tračnic, z izdajo legitimacij za brezplačno vožnjo neupravičencem itd.

Navedel bi še lahko marsikatero obljubo, s kojo so pred volitvami klerikalci farbali svoje volilce. Mislím pa, da že prej navedeni slučaji zadostujejo za pametnega človeka. Kdor pa ostane navzlic temu še dalje pristaš lažnjive Slovenske ljudske stranke ali Kmetijske zveze, tega sme najzabitejši osel s pomilovanjem pogledati.

Tudi se je treba še vprašati, če bi klerikalni tigri sploh mogli izpolniti kako obljubo. Vsakdo, ki razmere pozna, mora reči: ne. Ako bi klerikalci pridobili pri volitvah vsa poslanska mesta v Sloveniji, so še vendar brez moči; kajti vseh narodnih poslancev je 315, naših rjovečih tigrov pa je samo okrog 20. Zato ne morejo z lastno močjo ničesar doseči, ampak morajo prositi velike stranke za pomoč, a pomagati jim ne bode hotel nihče, ker so prišli s svojo hinavsko in ljudstvu škodljivo politiko na preveč slab glas.

Slovenskemu ljudstvu, ki sestoji največ iz kmetov in delavcev, more pomagati le velika stranka, katero tvorijo večinoma kmeti in delavci, to pa je samo Narodna radikalna stranka. V prihodnji narodni skupščini bo imela najmanj polovico poslanskih sedežev. Ako hočemo Slovenci, da nas bode ta najmočnejša stranka podpirala, moramo poslati v Beograd nekaj poslancev, izvoljenih na programu Narodne radikalne stranke, da bodo strankino vodstvo poučevali o naših razmerah in potrebah.

Ker pa so nas Slovence speljali naši izkoriščevalci že tolikokrat na led, da smo postali nezaupni napram vsakomur, moramo se tudi vprašati, če smemo zaupati Narodni radikalni stranki. Kristus je nekoč rekel: »Ljudi bodete spoznali po njihovih delih, ne pa po jeziku.« In voditelji Narodne radikalne stranke res niso veliko govorili, ne preveč obljubovali, zato pa tem pridneje delali. V krvavih bojih so rešili svoje brate iz turškega jarma in še osvobodili nas in Hrvate. Potem so v krajih, kjer imajo dovolj moči, kakor v Srbiji, Črni gori in Vojvodini, že skoraj vse popravili, kar je uničila vojna. Siromašnim dobrovoljcem in drugim poljedelcem brez posestev so že preskrbeli zemljo in gotovo bi se brigali tudi za nas, ako bi se jim pridružili.

Zato bode 8. februarja vsak pameten Slovenec vrgl kroglico v 9. škrinjico.

Živela Narodna radikalna stranka, živel nositelj njene volilne liste, dr. Ravnik!

Vprašanje invalidov, vpokojencev, stanovanjskih najemnikov in viničarjev urediti sporazumno z njimi in njihovo pomočjo.

Prijatelji dr. Žerjava.

Mi smo vedno trdili, da kupuje »Lažiblok« svoje kandidate. Danes se je zglašil pri predsedniku dr. Ravniku kandidat »Lažibloka« g. Kiraly ter izjavil, da je dobil pismo glavnega odbora Narodne radikalne stranke iz Beograda, da prekliche kandidaturu na listi nacionalnega bloka.

Sedaj pa poslušajte, mož je izjavil, da to stori le pod pogojem, ako mu Narodna radikalna stranka za javni preklic da 50.000 Din, za tihi preklic pa 30.000 dinarjev.

Važno za davkoplačevalce.

V Uradnem listu z dne 6. dec. 1924 je objavljen razglas glede vložitve napovedi za rentnino in dohodnino. Važno je, da je finančni zakon za 1924-25 ukinil individualni (posebni) poziv, tako da velja kot absolutno obvezen rok za vložitev napovedi z gornjim razglasom splošno naznanjeni rok: 31. I. 1925. Če se davčni obvezanec poprej ni odzval takemu splošnemu javnemu roku, davčno oblastvo v smislu §§ 142 in 205 zakona o osebnih davkih iz l. 1896 oz. 1914 ni moglo na podlagi tega preiti k uradni odmeri, to je brez sodelovanja davčnega obvezanca, nego je moralo poprej še pozvati dotičnika posebej (individualno). Ti individualni pozivi so pa odpadli, davčno oblastvo sme odmeriti, kakor je v razglasu Uradnega lista izrecno povdarjeno, davek tudi v tem slučaju, le na podlagi uradnih podatkov, če se stranka ne odzove splošnemu pozivu. Nepokorščina napram splošnemu pozivu ima za posledico davčni kontumac, ki obstoji v tem, da stranka nima več pravice sodelovanja pri prireditvi davka, da se odmera izvrši uradno, da je vsaka obramba tudi proti krivični odmeri izključena, da tudi priziv na prizivne komisije nima uspeha, ker je prizivna komisija vezana na v 1. stopnji ugotovljeni dejanski stan in da končno tudi tožba na upravno sodišče nima nobenega upanja na kakšen uspeh.

Vsem organizacijam in odborom NRS v mariborski oblasti.

Glavni odbor
Narodna radikalna stranka

Službeno.

Beograd, 25. I. 1925.

Odborom Narodne radikalne stranke.

Glavni odbor Narodne radikalne stranke v Beogradu, doznávši, da se unosi zabuna u redove strankinih pristalica zbog kandidatske liste u mariborskoj izbornoj oblasti, smatra za dužnost, da Vas izvesti: da je službena kandidatska lista Narodne radikalne stranke u mariborskoj oblasti samo lista, čije je nosilac dr. Rudolf Ravnik; da nikakvu drugu listu Glavni odbor ne priznaje za službenu listu strankinu; da nijedan član stranke ne može in ne sme da bude na kakvoj drugoj listi, i da svi članovi stranke mogu i moraju u izborima od 8. februara ove godine glasati samo za listu dr. Rudolfa Ravnika. — Izveštavajući Vas o ovome i moleći Vas, da sve radikale i prijatelje radikala o ovome izvestite, šaljem Vam radikalsko pozdravlje.

Potpredsednik Glavnog odbora:

J. Jovanović.

To pismo se je poslalo v originalu na vse odbore in zaupnike NRS v mariborski oblasti.

On — dr. Korošec!

Mi sami in samo mi!

Ako ste bili kedaj v kakem cirkusu, tedaj ste gotovo videli moža, ki s čudovito spretnostjo meče v zrak po dve, tri in več žog, nožev, gorečih bakelj ali karsizebodi ter jih igraje zopet polovi, ne da bi mu katera na tla padla in ne da bi samega sebe pri tem kakorkoli poškodoval. Take ročne umetnike imenujemo žonglerje. Tak žongler je tudi On — glavni aufbiksarske politike v Sloveniji. Ne cirkuški žongler, saj on ne igra z žogami, noži ali gorečimi bakljami, ne, on je umetnik v metanju blagodnečih političnih fraz in žarečih obljub. Njegove žoge so slovenski vojaki, ki služijo izven ožje domovine; njegovi noži so korupcijonisti in tatovi po višjih uradih, zlasti v ministrstvih; njegove baklje pa so slovenska avtonomija in njen zakonodajni parlament. In Bog i bogme, spreten žongler je. Ljudstvo se kar gnjete v cirkus, gleda ga z očmi in odprtimi ustmi, ga občuduje in vidi v njem svojega — mesijo.

On pa, ki se zaveda svojega vzvišenega položaja, se mogočno razkorači, potrka se samozavestno na prsa ter vrže še dve, tri goreči baklji kot nemeček v zrak. In videč učinek svoje umetnosti, se nalahko nasmehlja ter prikloni ploskajočim gledalcem. Aufbiks vsem, kar vas je, ki ne ploskate! Vi vsi ste uboge reve! Kdo je, kar jih je slovenska mati kedaj rodila, kdo je največji, najmodrejši, najdalekovidnejši državniški umetnik? Mi sami in samo mi! Kdo bo odpravil davke in vojaško službo, kdo bo ubil korupcijonističnega zmaja? Mi sami in samo mi! Kdo bo rešil slovensko kulturo pretečega ji pogina? Mi sami in samo mi! Kdo popelje verno slovensko ljudstvo iz te grde dežele suženjstva, kamor so ga zvabili centralistični demagogi, v sveto Indijo-Koromandijo, kjer teče med in mleko, kakor pri nas voda, kjer frčijo po zraku pečeni purani, kakor pri nas vrabci, kjer ni ne kamenja ne trnja, nego samo mehki mah in prijetno duhteče cvetice? Mi sami in samo mi! Zato pa le vkup, le vkup uboga gmajna! Tisoč let, vse tja do vražjega preobrata, si živela samo svoje življenje v svoji lastni hiši in če hočeš še tisoč let tako živeti, ne razmišljaj in hodi za menoj! Kajti tako je učil Kristus, naš učitelj in Odrešenik.

Tedaj pa, ko je množico do pijanosti omamil, gre On, ki je vzal, kakor Jezus Kristus križ, na svoje rame nosilsko breme vseh treh slovenskih volilnih list, On, visok, kakor Triglav, obdan od pajdašev, ki mu izvečine niti do popka ne segajo, kot zmagovalec skozi mesto, trg in vas. In strmeč gre vse za Njim, ki je človek in pol. Sključeni starček vzame v vele roke palico ter stopi na cesto, da ga vidi. Solza ginjenosti mu kahe iz oči in z veseljem bi jih za vedno zatisnil sedaj, ko so gledale Njega. Matí vzame dojenčka v naročje, da bo tudi dete deležno osrečujočega pogleda čudotvornega moža. In mož raskavih rok in cvetočih lic devica zreta za maknjena za njim. Vse reve in teže življenja so pozabljene: Ne misli oče kmet na davke in slaba leta, ne sliši delavec kruljenja praznega želodca in državni berač (nekdanj uradnik imenovan) ne vidi raztrganih črevljev, niti obleke z samih kop. In vse vprek blagruje slovenski Betlehem, ki nam ga je dal.

Ti pa, ki vse to izdaleka opazuješ, se začudeno vprašaš: »Kaj neki je ta mož tekom tolikih let, odkar je vodnik slovenskega ljudstva, storil v prid in srečo tega ljudstva? Kakšne velike dobrine je ustvaril, ki značijo blaginjo tega ljudstva?« In ker ne najdeš zadovoljnega odgovora, se ti izrine iz globine žalostne duše vzklík: O, ti priprosta, sveta slovenska slepota! Kdaj te bo enkrat konec!

Podpirati kmetsko zadrugarstvo in delavske strokovne organizacije v borbi za izboljšanje njihovega položaja.

Za pravično izvedbo agrarne reforme.

NRS stoji na stališču, da mora biti zemlja last tistega, kateri jo v potu svojega obraza obdeluje in da mora biti plod dela last tistega, ki izvršuje ročno ali duševno delo.

Že ob svoji ustanovitvi pred 60. leti je NRS med svoje gospodarske in socialne programatične točke postavila tudi agrarno reformo in tekom let skrbela zato, da se agrarna reforma v celi državi krajevnim razmeram primerno in pravično izvede, tako da je njena izvedba v narodnem, političnem in gospodarskem ter socialnem oziru koristna za celo državo.

Tudi pri nas v Sloveniji in v mariborski oblasti še posebej se je začela izvajati agrarna reforma in marsikateremu poljedelcu, ki ima veliko družino brez lastne zemlje in lastne hiše, je agrarna reforma že dodelila zemljiške parcele in stavbišča v svrhu zgradbe stanovanjskih hiš. Na ta način si ustvarijo dotični poljedelci življenski pogoj zase in za svojo družino tako, da jim ni treba vzeti culico in potno palico in se podati z družino vred po svetu s trebuhom za kruhom.

Z dodelitvijo zemlje in stavbišč pa agrarna reforma še nikakor ni povoljno izvedena. Ako namreč dotični poljedelec, kateremu sta se zemlja in stavbišče prisodila, nima denarnih sredstev za to, da bi si nakupil za obdelovanje zemlje potrebnega orodja in živine in za stavbo potrebnega materijala in ako nima potrebnega denarja, da bi z njim poravnal dokaj visoke mezde delavcev, potem pač dodelitev zemlje in stavbišča ne bo dosegla svojega zakonitega namena.

Na ta način bo namreč na eni strani oškodovana splošnost, ker dotično zemljišče niti tako dobro ne bo obdelano, kakor takrat, ko je isto obdeloval še veleposestnik, na drugi strani pa si tudi prizadeti poljedelci ne bodo mogli zboljšati svojega bednega življenskega položaja.

Zaraditega bo NRS v bodočem parlamentu skrbela za to, da se bo zemlja v svrhu izdatnega izkoriščanja pravično razdelila med vse one, ki jo za svojo existenco potrebujejo in da bo vsem agrarnim interesentom preskrbljen dolgotrajen kredit za nabavo gospodarskega orodja, živine in stavbnega materijala pod najugodnejšimi pogoji.

Tako izvedbo agrarne reforme si je postavila za svoj cilj NRS in zato je dolžnost vseh agrarnih interesentov v celi mariborski oblasti, da dne 8. februarja 1925 vržejo svoje kroglice v 9. škrinjico, t. j. v škrinjico Narodne radikalne stranke, ki je agrarno reformo ustvarila, ki jo bo revidirala, njene nedostatke odpravila in njene vrzeli spopolnila in s končnoveljavnim zakonom pravično izvedla.

Živela edina kmečko - delavska stranka! Živela deveta škrinjica!

Volilni pokret.

Volilna zborovanja Narodne radikalne stranke. Pretekli teden so se vršili v vseh krajih mariborske oblasti volilni sestanki in zborovanja. Na vseh so poročali delegati oblastnega odbora NRS o politični situaciji in o volitvah. Dobro obiskani shodi so se vršili v Ptuj, Celju, Rimskih Toplicah, Radvanju, na Teznu, Pragerskem, v Poljskavi, v Dobovi, Vrhlogi itd. Na vseh teh shodih smo dobili vtis, da je ljudstvo dovezetno za radikalno idejo, odločno je pa ogorčeno proti vsaki nasilni politiki.

Demokratski »Tabor« z dne 23. t. m. piše, da se je vršil v soboto dne 17. t. m. zvečer v Gor. Radgoni shod Narodne radikalne stranke, katerega pa se je udeležila mala peščica volilcev, ki pa so bili pristaši drugih političnih strank. V tem poročilu napada demokratski »Tabor« na najsurovejši način našega odličnega pristaša in uglednega trgovca g. Josipa Rančigaja, kateremu očita, da je »bivši hlapec« itd. V ustnih demokratske frakarije, ki misli, da se človek prične še le s profesorjem, je seveda vzrok kmet »smrdljiv kmet«, kakor so se izražali demokratski na shodu v Framu in vsak hlapec menda izmeček človeške družbe. Pri volitvah pa demokratska frakarija išče kroglice tudi med »smrdljivimi« kmeti in delavci, ki pa bodo dne 8. febr. 1925 z demokratski tako obračunali, da bode pošteno zasmrdelo po celi mariborski oblasti in sploh po celi Sloveniji. Gostilničarja Horvata zmerja poročevalec z nemškutarjem. Čudno pa je, da so dne 17. t. m. zvečer v prvi sobi te gostilne sedeli gornjeradgonški demokratski prvaki, med njimi tudi demokratski župan, ki je pa bil vsled preobilo zavžitega alkohola že ob 8. uri zvečer v takem stanju, da ni več mogel stati, še manje pa pravilno govoriti in da je spuščal iz sebe le neke huronske krike, ki so prav po demokratsko doneli v gostilniški sobi, da ni mogel več gledati in da seveda ni mogel videti gornjeradgonških radikalov na svojem sestanku, ker ste tako lopovsko napadli v »Taboru« našega odličnega Rančigaja. Nam je sicer neljubo, kritizirati ta napad s tem, da moramo celokupni javnosti povedati, da se je v družbi alkoholičnega župana nahajal tudi tamošnji sodnik in da gornjeradgonški sodniki v javnih lokalih kaj radi politizirajo v demokratskem smislu in napadajo Narodno radikalno stranko in njene voditelje, dasiravno bi morali ravno oni kot inteligentni in objektivni uradniki v prvi vrsti upo-

štetvati, da je in bo Narodna radikalna stranka najmočnejša stranka v naši državi, ki se ima le njej zahvaliti za svoj obstanek.

Ujeti na laži. Resolucija: Narodni radikali, zbrani na svojem sestanku dne 23. t. m., izjavljamo z ozirom na notico v dnevniku »Jutru« pod naslovom »Krik radi Micke Kovačeve«, da je te ostudna laž dr. Žerjavovega glasila, ker ta odbor še vedno postoji in prav dobro dela. Kar se pa tiče izjave, da bi bil naš predsednik dr. Rudolf Ravnik tokrat v višjih sferah, pa potrjujemo, da naš predsednik sploh ni bil na v z o č. To je nov dokaz, da prinašajo dr. Žerjavova glasila vedno same laži, potvarjanja in lopovščine. Pozivamo, ne samo somišljenike, temveč celokupno javnost, da 8. februarja obsodi lažnjivce s tem, da vrže kroglico v 9. škrinjico. — Pododbor III. mestnega okraja NRS za Maribor: Predsednik Hinko Koren, tajnik Ivan Pečnik.

Mi ne bomo odgovarjali! »Jutro«, »Tabor«, »Sl. Narod« dnevno napadajo voditelje naše stranke in to popolnoma osebno. Tako so 27. t. m. objavili uvodni članek, ki je ostudna profanacija celokupne NRS in besen izliv na voditelja te stranke v mariborski oblasti g. dr. Rudolfa Ravnika. Mi na vso to tuberkulozno osebno politiko ne bomo odgovarjali ter prepuščamo javnosti, da pove ona svoje dne 8. februarja 1925.

Nas i Rusa ima 200.000.000. Tako so rekli Črnogorci pri izbruhu svetovne vojne. Teža izreka se tudi naši današnji demokrati ali po domače »lažiblokovci« poslužujejo ter trobijo po listih: »Mi bomo imeli 165 mandatov v prihodnji skupščini!« Gospodje, nikar se ne kinčajte s tujim perjem. Mi radikali bomo imeli, ne pa Vi »lažiblokovci«.

Obtrtniki in trgovci! Vam lahko pomaga samo najmočnejša stranka, to je NRS, ki ima deveto škrinjico!

Dopisi.

Ptujske novice.

Trgovino Schramke na Slovenskem trgu je prevzel njen dosedanji poslovodja gospod A. Macun. — V nedeljo sta bila v Ptuj, kar dva politična shoda. V Društvenem domu so ga imeli demokrati. Govoril je dr. Müller in Dolničar. Svetovali bi jima, da v prihodnjic naj ne govorita v imenu Narodne radikalne stranke, ker nimata za to nobene dovoljenja in nista upravičena. Čudimo se pa Dolničarju, da se že sedaj povzdiguje v nebesa, koliko dobrega je naredil za ljudstvo. Izposlovali ste podporo ljudstvu, kateremu je potolkla toča, toda to podporo so dobili ljudje radi tega, ker ste za nje prosili v imenu Narodne radikalne stranke za mariborsko oblast. Zasluga je Narodne radikalne stranke in ta stranka je Dolničarju naročila, da naj stopi do raznih gospodov v Beogradu in sicer do samih radikalov in jih prosi podpore za ljudstvo, prizadeto po toči. Torej gospodine Dolničare, le ne bahati se in šopiriti se s pavovim perjem. Recite raje, da ste bili nekdanj radikal, sedaj pa ne več. Udeležba je bila slaba. — Drugi shod so imeli NSS in Davidovičevci. Ljudi polno, seveda radovednejšev. Zborovali so pri »Belem križu«, ker dvorane v Narodnem domu niso dobili. — 8. februar se bliža. Radikali, na delo, da bo naša škrinjica, katera je deveta (9.), dokazala, da nismo samo trije, ampak da je naša moč tako velika, da bo tud izvoljen naš kandidat, kateri bo delal za državo in za ljudstvo.

Morje pri Framu. Dne 2. junija 1924 približno ob 8. uri zvečer se je iz smeri Pohorja pripodila strašna nevihta z močnim nalivom in točo, ki se je vsula na občine Račje, Podova, Ješence, Fram, Sp. Poljskava, Zgor. Poljskava, Bukovec, Ogljenščak, Pokoče in tudi na našo občino Morje in deloma do besedno uničila vse poljske pridelke. Prizadeti občani v teh občinah so bili popolnoma obupani in kdo je bil tisti, ki jim je takrat priskočil na pomoč in ki je skozi štiri dneve z uradno komisijo hodil od občine do občine in od parcele do parcele ter si ogledoval povzročeno škodo? To je bil nosilec liste naše Narodne radikalne stranke g. dr. Ravnik, odvetnik v Mariboru. — Na podlagi krajevnega oglada je dr. Ravnik sestavil na to obširno utemeljeno prošnjo in prosil podpredsednika vlade ministra g. Marko Trifkoviča povodom njegovega bivanja v Mariboru, da na merodajnem mestu prošnjo podpira, kar je g. minister tudi obljubil. Dr. Ravnik pa je koncem meseca julija 1924 v tej zadevi tudi posređoval sam v Beogradu, da je bila prošnja ugodno rešena in da so prizadeti občani dobili vsaj nekaj podpore. Mi volilci v Morju ne bomo nikdar pozabili te dobrote, ki nam jo je storil dr. Ravnik in hvaležnim se mu hočemo izkazati na dan volitev t. j. dne 8. februarja 1925 na ta način, da bomo vsi vrgli svoje kroglice v njegovo škrinjico, t. j. v 9. škrinjico. Tudi ne smemo pozabiti, da so na listi dr. Ravnika zastopani vsi sloji in stanovi, od duhovnika do kmeta in invalida in da je naš srezki kandidat za Maribor - desni breg naš domači posestnik in framski župan g. Anton Potočnik, katerega visoko spoštujemo, ker vemo, da bo tudi on nas v skupščini z vsemi svojimi močmi in sposobnostmi zastopal in nam pripomogel do boljšega položaja.

Cvetkovci pri Ormožu. Pred par leti smo v naši občini zidali most čez Dravo. Zgradba je že bila

skoraj končana, a zmanjkalo nam je denarja. Z zarodne radikalne stranke v Mariboru, in predsednik upanjem smo se obrnili na oblastni odbor naše Naoblastnega odbora Narodne radikalne stranke g. Rudolf Ravnik je na merodajnih mestih vložil za nas prošnjo za podporo v znesku 25.000 Din. — In glejte! Obracali smo se na poslance, a niso nam mogli izposlovati podpore. Obrnili pa smo se na dr. Ravnika in prošnja je bila v kratkem rešena in občini nakazana zaprosena podpora. V znak hvaležnosti bomo dne 8. februarja 1925 vsi od prvega do zadnjega vrgli svoje kroglice v 9. škrinjico, t. j. v škrinjico Narodne radikalne stranke, katere nosilec je g. dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru. Bil je že večkrat med nami in nas poznal tudi takrat, ko niso bile volitve pred durmi, za to bomo pa tudi mi pokazali, da ga poznamo. Volili bomo vsi njega, ker vemo, da bo kot poslanec za nas še marsikaj dobrega izposloval, kar nujno potrebujemo pri regulaciji Drave in v drugih zadevah!

Trbovlje. Mi starejši rudarji vedno premišljujemo, komu naj bi dali 8. februarja svoje glasove. Dosedaj smo dajali glasove malim strankam, katere so nam mnogo — celo neizvedljive stvari obetale — a naredile niso ničesar in tudi niso mogle, ker niso prišle do veljave. Iz vsakega boja smo izšli praznih rok. Mnogo je bilo odpuščenih iz službe, drugi so romali v zapore, tretje se je preganjalo itd. Sedaj bodemo pa poskusili drugače. Vemo, da je Narodna radikalna stranka najmočnejša v državi, v kateri je včlanjenih skoraj pol milijona kočarjev in delavcev in vemo tudi, da skrbi za svoje delovno ljudstvo in za trpine, zato bodemo poskusili in dali svoje glasove samo Narodni radikalni stranki, ker hočemo, da se nekaj stori za delovno ljudstvo v Trbovljah, ker nam je dovolj šestletnega obljubovanja. Zato bodemo volili Narodno radikalno stranko, ki ima deveto škrinjico. — Trboveljski rudarji.

Trboveljskim rudarjem! Približuje se osmi februar. Ta dan vam je dana prilika, da si izberete zastopnike, katerim lahko zaupate in kateri bodo imeli kot člani velike stranke tudi besedo in moč, da izposlujejo nekaj za delovno ljudstvo, ker dosedaj še nobeden za vas ni ničesar dosegel. Vprašamo Vas: Kdo vam je že pomagal? Kdo se je zavzel za Vaše pravice? Koga bode volili dne 8. februarja 1925? Demagoje in slabiče ne! Volili bode stranko, ki ima kot prvo geslo: priskočiti onim na pomoč, ki so pomoči potrebni, t. j. Narodna radikalna stranka, ki bo izšla iz volilnega boja kot zmagovalka in ima na volišču deveto škrinjico. Živela edino kmečko-delavska stranka, velika NRS.

Dečna sela pri Artičah. V soboto 24. t. m. se je vršil v gostilni g. Valentina Žagar občni zbor kraj organizacije NRS Sromlje. Odbor je bil izvoljen sledeče: Predsednik Franc Pinterič, kmetovalec in invalid; tajnik Franc Petan, kmetovalec; blagajnik Josip Petan, trgovec; odborniki: Franc Kos, zasebnik iz Silovca, Martin Sotler, kmetovalec iz Okljukovega in Ivan Ban, kmetovalec iz Sromelj. Po volitvi odbora sta raztolmačila navzočim invalid Žerjav in tovariš Ignac Škof velevažni pomen sedanjih volitev, od čijih izida zavisi, da li ostane slovensko ljudstvo pri svojem dosedanem političnem dlakopcepstvu, ali pa se politično ujedini s srbskim plemonom s tem, da se organizira v najmočnejši državni politični stranki NRS in da izvoljeni poslanci začno z njeno pomočjo resno in uspešno delati za korist slovenskega ljudstva. Neverjetno bistro so Sromeljčani v končni debati razgovarjali o vseh v mariborski oblasti NRS nasprotujočih strankah in ostro obsodili njihove nepoštenne namene s slovenskim ljudstvom. Volili bodo z navdušenjem kandidate NRS, ki ne obljublajo ničesar drugega kot to, da bodo

pošteno in z razumevanjem zastopali slovensko delovno ljudstvo v bodočem parlamentu.

Sromlje. V nedeljo 1. februarja 1925 ob 9. uri dopoldne (po sv. maši) priredi Narodna radikalna stranka v gostilni Marije Petan javen političen shod. Poročaji bodo delegati iz Maribora.

Pomagati vsem in vsakomur, kdor je pomoči potreben, ne oziraje se na njih politično prepričanje.

Razno.

Velik požar v Bistrici ob Pohorju. Dne 19. t. m. okoli 23. ure je izbruhnil v Kobijevo pilarni, kjer se izdelujejo tudi leseni zabojčki, ogenj, ki je v kratkem času postal velik požar. Kako je ogenj nastal se zdaj še ne ve. Kmalu so bile požarne brambe iz Maribora, Pekra, Limbuša, Studencev, Kamnice in Bistrice na licu mesta in vsi so delali neumorno, toda niso bili kos ogenj takoj pogasiti. Zmanjkalo jim je vode, radičesa so jo morali napeljati po 900 metrov dolgi cevi iz Rottmerjevega potoka. Ob štirih po noči je prišlo še 300 vajakov, ki so pomagali goreče hlode in deske razmetavati in jih pogasovati. Požarnikom in vojakom gre vsa pohvala za njih trud, da so vendar mogli rešiti ob cesti stoječo stanovanje tamošnjega čuvarja, hlev in kolnico. Mariborska požarna bramba se je vrnila še le v torek ob 11. uri predpoldne domov. Posesnik te pilarne je Drago Kobi, toda on jo je dal »Lesni industriji« v najem in vstopil obenem k tej družbi kot glavni družabnik. Pilarna je bila zavarovana za 3.000.000 Din, toda škoda presega znatno to vsoto. Pred tremi tedni se je društvo pogajalo z delavci radi poviška meze, toda to se jim ni dovolilo, pač pa jim je družba skrčila zaslužek pred enim tednom za 10 odstotkov.

Predpis dohodnine in rentnine za davčno leto 1924 za cenilni okraj Maribor-mesto. V smislu člena 204-b finančnega zakona za leto 1924-25 (Uradni list št. 140 z dne 13. maja 1924) se objavlja, da je odmera dohodnine in rentnine za davčno leto 1924 za davčne zavezance cenilnega okraja Maribor-mesto izvršena. — Odmerni izkazi se razgnejo na vpogled davčnim zavezancem od 30. januarja do vstega 13. februarja 1925 pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, Ciril-Metodova ulica št. 1, II. nadstropje, soba št. 67. Predpis davka onih zavezancev, ki do vstevši 28. februarja 1925 ne vložijo pritožbe ali priziva pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, postane pravomočen. Pritožbe in prizivi se morajo kolkovati z 20 Din. Glede dohodnine se vročijo davčnim zavezancem še posebna obvestila o predpisani dohodnini s pribitki vred. Davčni zavezanci, katerim bi se ne moglo iz kateregakoli vzroka dostaviti obvestila do 28. januarja 1925, se lahko zgledajo pri davčnem oblastvu, kjer se jim obvestilo vroči.

Odškodnina, pripadajoča predsednikom in članom volilnih odborov. Ministrstvo notranjih zadev, odsek računovodstva objavlja pod R. br. 21.234 od 26. decembra 1924 naslednji razpis: Na osnovi čl. 89 zakona o volitvah narodnih poslancev odločam, da se vsem članom glavnega volilnega odbora ter članom krajevnih volilnih odborov za volitve na dan 8. febr. 1925, kakor tudi občinskim predstavnikom ali njihovim namestnikom, kadar v smislu čl. 53. navedenega zakona prinašajo volilne spise volilnemu odboru, prizna pravica na odškodnino iz državne blagajne, in sicer: 1. Kot dnevni članom glavnih volilnih odborov znesek po 250 Din, članom krajevnih volilnih odborov pa znesek po 150 Din. Dnevni član se ima računati pričeni z dnem odhoda iz stalnega bivališča pa vse do dneva povratka na isti kraj;

2. kot potnina, kadar potujejo po železnici ali ladji, vozina I. razreda, kadar potujejo z vozom ali peš, pa kilometrina po 8 Din. Pravice na nikakršno odškodnino iz državne blagajne nimajo: a) Občinski predstojniki in člani občinskega odbora, ako so člani volilnega odbora v svoji občini; b) predstavniki kandidatnih list ali njih namestniki, kadar prinašajo s predsednikom volilnega odbora volilne spise glavnemu volilnemu odboru; c) vse osebe, ki dobivajo plače iz državne blagajne, ako so člani volilnega odbora v svoji občini; d) vsi predstavniki kandidatnih list. Ta odločba se obenem dostavlja ministrstvu financ, da naroči vsem pristojnim organom, naj navedene pristojbine izplačajo, pa tudi dajo akontacije na račun teh prejemkov vsem osebam, ki se izkažejo s pravico nanje po tej odločbi. — V svrhu izvršitve tega rešenja obenem odreja predsedstvo delegacije ministrstva financ v Ljubljani sledeči postopek: 1. Akontacije: Vse predjeme na odškodnino članov volilnih odborov bo izplačal brez izjeme in izključno Računovodstveni odsek za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani. Vsak član se mora za izplačilo akontacije s posebno nekolekivano vlogo takoj obrniti na imenovani računovodstveni odsek. V vlogi je označiti: a) stalno bivališče, iz katerega potuje na mesto volišča, K stalnemu bivališču naj se navede zadnji poštni urad; b) kraj volišča z navedbo občine; c) približno število dni, potrebnih za potovanje in volilno poslovanje. Naloga tega računovodstvenega odseka je, da ugotovi primernost zahtevane akontacije in akontantu ugotovljeni znesek izplača potom poštno-čekovnega zavoda. 2. Definitivna likvidacija odškodnine. Po izvršenem volilnem poslu predlože predsedniki volilnih odborov, ki so državni nameščenci, definitivne potne račune vsega volilnega odbora v roku 14 dni tistemu računovodstvenemu odseku, ki redoma likvidira njihove mesečne prejemke. Ta jih bo adjustiral in oddal tistemu računovodstvenemu odseku v likvidacijo, ki je izplačal akontacije. Predsedniki volilnih odborov, ki niso državni nameščenci, predlože potne račune svojih volilnih odborov v adjustiranje in likvidacijo Računovodstvenemu odseku za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani.

Vedno a jour knjigovodstvo sistem Kovač. Lahko in enostavno pisalno delo, največji pregled istega in štednja pri papirju. Prevzem vseh v knjigovodstvo spadajočih del, revizij, trgovskih knjig, tozadevne novoupeljave, zboljšanje in poenostavljenije bilance. Poučevanje o knjigovodstvu. M. Kovač, Gregorčičeva ulica 6.

O, kako prijetno! vzkljne vsakdo, kdor je enkrat poizkusil Elsa-mila v obliki steklenic. Fellerjeva Elsa-mila so prava mila lepote elegantni ženi, kakor tudi mila zdravja vsakemu pametnemu možu. Pri vporabi so jako štedljiva, radi tega poceni! Dobe se v 5 raznih vrstah (lilijino-glicerino-vo-boraksovo-katranovo in milo za britje). Za poizkus 5 kosov 52 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, po povzetju za 62 dinarjev pri LEKARNARJU EUGEN V. FELLER V STUBICI DONJI, Elsatrg 332, Hrvatska.

Koliko stara hoče biti žena odloči ona sama s tem, da svoj obraz neguje ali zanemari. Žena ostane vedno mlada, ako rabi Fellerjevo Elsa obrazno pomado, ki stori kožo v najkrajšem času belo, mehko, nežno in čisto. Za racionalno nego las naj se uporablja Elsa-pomada za lase! Enako moški, ki nočejo biti plešasti! Za poizkus 2 lončka za 36 dinarjev, ako se pošlje denar vnaprej, ali pa 46 dinarjev po povzetju od LEKARNARJA EUGEN V. FELLER V STUBICI DONJI, ELSA TRG 332, HRVATSKA.

Dol s strankami, ki pijejo našo srčno kri! Živela Narodna Radikalna Stranka, ki ima na vseh voliščih deveto škrinjico!

Lastnik: Konzorcij »Narodnega Gospodarja«. — Glavni in odgovorni urednik Ivan Pučel. — Tisk Ljudske tiskarne Maribor, Sodna ulica 20.

**ZAKAJ TAKO TEČETE,
KO DOBITE VENDAR**

**ZLATOROG MILO
V VSAKI TRGOVINI!**

Došle so nove pošiljate vina od Vinarske šole gospe Balonove in gosp. Dopliharja. — Vina od 10 Din naprej. — Priporoča se **Oset Andrej, Narod. dom**

ZAKLAD
vsake dobre gospodinje je močno in lepo perilo, kar pa je edino mogoče, ako kupite **BELO PLATNO** v veletrgovini R. Stermečki, v Celju, kjer najdete velikansko zalogo in čudovito nizke cene, lastna manipulacija in import. Trgovci en gros cene. Cenik zastoj. Vzorci proti vrnitvi!

KAVARNA „FRANKOPAN“
ojačen salonski orkester z Bar programom. Podaljšana policijska ura. Najboljša dalmatinska vina kakor tudi špeciialna vina v steklenicah, po 15—, 20— in 30— Din. Cenj. gostom je klubska soba na razpologo. Za obilen obisk se priporoča **Ivan Kekol.**